

Utrechtse economie draait op volle toeren

De top van de werkgelegenheid werd behaald in 2001. Toen waren er in Utrecht ruim 215.000 banen. De economische malaise in de jaren daarna zorgde voor een daling van de Utrechtse werkgelegenheid tot 200.200 banen in 2006. Ten opzichte van tien jaar terug is de werkgelegenheid echter toegenomen met 25.000 banen. Het aantal bedrijfsvestigingen blijft voortdurend groeien. Waren er in 2001 zo'n 15.000 vestigingen, in 2006 is dit aantal gestegen tot ruim 17.000. Het aantal startende

bedrijven in Utrecht is in 2006 met bijna 2.100 starters opnieuw gestegen naar een nieuw record.

Het bedrijfsleven laat in 2006 een forse reële omzetstijging zien van 6,4%. Daarvoor liep deze vier jaren op rij nog terug. De stijging van de omzet in Utrecht is beduidend hoger dan in de G4 (2,4%) en landelijk (3,7%), maar ligt ook boven die van de regio (5,0%). Uit de jaarlijkse ERBO-enquête van de Kamer van Koophandel blijkt dat het ondernemersvertrouwen

omhoog schiet. Noch in de G4, noch in de regio, noch in Nederland is het niveau van dit vertrouwen zo hoog.

De omzetstijging in Utrecht zien we vooral in de commerciële dienstverlening, met een stijging van bijna 12%. De groeipercentages van de bouw, groothandel en detailhandel liggen beduidend lager (3 tot 4%). De industrie is de enige sector die in 2006 (nog) een kleine daling van de omzet laat zien. Het grootste deel van de bedrijven (90%) sluit dat jaar

met winst af. Bijna de helft van bedrijven realiseert een toename van het bedrijfsresultaat, wat beduidend hoger is dan in de vier voorafgaande jaren. Het stadsgewest Utrecht – het gebied van het Bestuur Regio Utrecht (BRU) exclusief Vianen – kent een krachtige economische groei, die in 2005 met 3,2% het dubbele is van de landelijke groei. Het aandeel van het stadsgewest in de nationale economie bedraagt een stabiele 5,3%.

(Bron: Utrecht werkt 2007)

Jaarbeurs 2e plaats Operations Award 2006

Jaarbeurs Utrecht was een van de wereldwijde inzenders voor de Operations Award 2006 en behaalde de 2e plaats. Beurs- en evenementengebouwen die op innovatieve wijze omgaan met bereikbaarheidsproblemen en -oplossingen verdienen de aandacht. Door onvoldoende capaciteit van parkeerplaatsen van de Jaarbeurs Utrecht, draagt de afdeling Safety & Traffic van Jaarbeurs Utrecht in

samenwerking met gemeente, Rijkswaterstaat en Regiopolitie zorg voor een soepele bus-pendel. Bezoekers worden door middel van de Dynamische Route Informatie Panelen boven de snelwegen geleid naar parkeerterreinen rondom de stad. Het GVV vervoert de bezoekers vervolgens naar het Jaarbeurs-complex en v.v. Politie zorgt ervoor dat de verkeersstroming soepel verloopt.

Evenementenstad van het jaar!

Utrecht is evenementenstad van het jaar 2007! Dat werd dinsdag 5 juni bekend tijdens de uitreiking van de Nationale Evenementenprijzen in het stadhuis van Rotterdam. De professionele en vernieuwende aanpak van het Utrechtse evenementenbeleid zorgden ervoor dat Utrecht dit jaar met

de eer strijkt. "Utrecht heeft veel vernieuwende en nieuwe evenementen op haar evenementenkalender staan, zoals de Vrede van Utrecht, het Festival de Beschaving en de Culturele Zondagen", aldus de jury. Volgend jaar vindt de uitreiking van de Nationale Evenementenprijzen in Utrecht plaats.

Belle van Zuylen-toren is haalbaar

Het haalbaarheidsonderzoek voor de Belle van Zuylen, de hoogste toren van Nederland, laat zien dat dit unieke gebouw in het nieuwe centrum van Leidsche Rijn kan worden gerealiseerd. Het college van de gemeente Utrecht deelt de conclusies uit dit haalbaarheidsonderzoek dat uitgevoerd is door initiatiefnemer Burgfonds. Dit blijkt uit de brief die het college gisteren aan de gemeenteraad heeft gestuurd.

Verantwoordelijk Wethouder Harrie Bosch: 'De Belle van Zuylen markeert het nieuwe centrum van Leidsche Rijn en de bijzondere locatie van Utrecht in het midden van ons land in het bijzonder. Ik ben blij met deze stap.' De haalbaarheid van de Belle van Zuylen geldt voor de hoogte, de fundering, de constructie, de (brand)veiligheid,

de ruimtelijke inpassing en de financiën. Door het bijzondere karakter van de toren verwacht het college een grote toeristische en economische aantrekkingskracht. Na deze instemming met het haalbaarheidsonderzoek wordt Burgfonds gevraagd een schetsontwerp te maken voor de Belle van Zuylen. Parallel daaraan wordt met hen een intentieovereenkomst opgesteld. De Belle van Zuylen is een multifunctioneel gebouw van 262 meter hoog met kantoren, woningen, winkels, een hotel en publieke ruimtes. Ontwikkelaar Burgfonds kwam met het idee nadat de gemeente in het toekomstige Leidsche Rijn Centrum plaats had ingeruimd voor een bijzonder hoog bouwwerk.

(Bron: PropertyNL juni 2007)

In gesprek met...

Eén van onze geplaatste prospects is Friesland Bank. Na kantoor Amsterdam eind vorig jaar, opent Friesland Bank nu ook een kantoor in Utrecht. Daarmee is Friesland Bank weer een stukje verder in haar ambitie: het uitbreiden van haar werkgebied.

Wij laten graag het woord aan Dominic Terberg, directeur van Friesland Bank kantoor Utrecht.

Friesland Bank

Wat is de hoofdactiviteit van uw bedrijf?

Friesland Bank NV is een zelfstandige bank die persoonlijke dienstverlening combineert met professionele expertise. De bank richt zich op particulieren, bedrijven en instellingen en ondernemers die hechten aan een bank, waar advies en maatwerk op de eerste plaats komen. Onze vestiging in Utrecht richt zich op zakelijke bancaire dienstverlening aan het MKB/MKB+. Ook zullen wij private banking activiteiten ontplooiën voor de DGA, maar ook ten behoeve van andere vermogende particulieren. Friesland Bank heeft A-ratings van Moody's Investors Service en Fitch Ratings. Met onze ondernemende instelling, gecombineerd met snelheid en kwaliteit, menen wij ons goed

te positioneren in de markt. Naast Friesland Bank zijn dochterondernemingen Friesland Bank Assurantiën/Aecum en Friesland Bank Investments actief.

Hoe lang bestaat Friesland Bank?

Friesland Bank NV opende in 1913 haar deuren onder de naam Coöperatieve Zuivelbank. Inmiddels is Friesland Bank uitgegroeid tot een zelfstandige bank met haar werkzaamheden hoofdzakelijk in de noord-oostelijke helft van Nederland. Bij Friesland Bank werken circa 1.000 mensen en de bank heeft 36 kantoorvestigingen in o.a. Leeuwarden, Heerenveen, Drachten, Sneek, Zwolle, Enschede, Groningen, Assen en Alkmaar. Vorig jaar is ons kantoor in Amsterdam geopend

en nu dan onze nieuwe aanwinst op de Maliebaan 22 te Utrecht.

Wat was de aanleiding om kantoorruimte in Utrecht te zoeken?

Friesland Bank is bezig met verder groeien in Nederland. Die groei moet onder andere ook gerealiseerd worden door het oprichten van nieuwe regiokantoren in Nederland. Aangezien Friesland Bank voornemens is om, vanuit een blijvende zelfstandigheid, haar marktpositie als regionale bank verder uit te bouwen op een landelijke schaal, oriënteerde Friesland Bank zich op de mogelijkheden van een nieuwe vestiging in de regio Utrecht. De provincie Utrecht is een aantrekkelijke provincie met een gezonde economie en bevolking. Voor ons een markt met goede kansen.

Waarom had u de voorkeur voor Utrecht?

Wij vinden dat als je de provincie Utrecht mag rekenen tot je werkgebied, het logisch is om je in de stad Utrecht te vestigen.

Waaruit is voor Friesland Bank de meerwaarde van UIA gebleken?

Het Utrecht Investment Agency

is zeer behulpzaam geweest bij het zoeken naar ons pand. Zij heeft een voorselectie gemaakt, gebaseerd op onze criteria. Tevens vervulde men een brugfunctie voor ons naar makelaars en verhuurders. Het UIA heeft Friesland Bank zoveel mogelijk van relevante informatie voorzien om de beslissing voldoende fundamenteel te geven en de Friesland Bank op strategisch, tactisch en operationeel gebied te begeleiden.

Waarom viel de keuze op Maliebaan 22?

Dit pand heeft de uitstraling die wij zoeken: Er wordt verbouwd en het pand zal waarschijnlijk in het najaar 2007 betrokken worden. Correcte stijl, zonder te overdrijven. Beetje Friesland en Friesland Bank dus.

Culturele hoofdstad van Europa in 2013?

Domplein 24 krijgt de bestemming van Utrechts Cultuurhuis. De verbouwing is momenteel in volle gang. Het vorig jaar op verzoek van Initiatief Domplein 2013 door de Utrechtse Maatschappij voor Stadsherstel(UMS) aangekochte pand wordt grondig aangepakt. Op de verdiepingen komt kantoorruimte, welke door UMS aan derden wordt verhuurd. Op de begane grond neemt Initiatief Domplein 2013 haar intrek. Aan de straatzijde komt een bijzondere etalage waar passanten een

indruk kunnen krijgen van de rijke historie van het plein en de plannen om de verborgen schatten in de periode tot 2013 weer toegankelijk te maken. In de etalage zullen onder andere een 3d-animatie de geschiedenis van het Domplein tonen en enkele unieke vondsten van eerdere opgravingen in de omgeving van het Domplein te zien zijn. 2013 is ook het jubileumjaar van de Vrede van Utrecht (1713) en het jaar waarin Utrecht zich kandidaat stelt voor CULTURELE HOOFDSTAD VAN EUROPA in 2013.

Vernieuwd CS Utrecht nu al te bekijken

Minister Eurlings van Verkeer opende 12 juli in Madurodam een miniatuurversie van het vernieuwde station Utrecht Centraal. In de Haagse ministad neemt de maquette van het nieuwe Utrechtse station de plaats in van station Eindhoven. Volgende week rijden de eerste miniatuurtreintjes door de nieuwe stationshal. Het echte nieuwe Utrecht Centraal is in 2013 klaar.

5 Utrechtse bedrijven in MKB Innovatie Top 100

Vijf bedrijven uit de provincie Utrecht zijn opgenomen in de MKB Innovatie top 100, die onlangs is gepubliceerd. Drie daarvan zijn afkomstig uit de stad Utrecht. **Cable Tracks** (positie: 23; locatie: Wijk bij Duurstede) ontwikkelde een systeem om schade aan kabels door graafwerkzaamheden te voorkomen. Een aannemer kan via een zogeheten i-box online zien waar proefsleuven zijn gegraven en waar kabelzoekers en grondradars zijn toegepast.

Vibropac (positie: 28; locatie: IJsselstein) voorkomt dure reparaties in autogarages door een gereedschap waarmee gecorrodeerde bougies uit dieselmotoren kunnen worden verwijderd zonder dat deze afbreken.

Hapgids.nl (positie: 41; locatie: Utrecht) maakt het bestellen van maaltijden bij bezorgrestaurants via televisie mogelijk in samenwerking met MediaMall van KPN.

Meekers Medical (positie: 49; locatie: Utrecht) innoveert medische instrumenten en apparatuur, bijvoorbeeld om de sterilisatie van instrumenten te verbeteren.

Hemels van der Hart (positie: 76; locatie: Utrecht) standaardiseerde processen waardoor effectiviteit van communicatiecampagnes kan worden voorspeld en gemeten. Via de internetomgeving Insight wordt kennis gedeeld met klanten.

(bron: Syntens, Bizz)

Bedrijvencampus U2-point

Bedrijvencampus U2-point op het bedrijventerrein Wetering-Noord is een groot succes. Nog voor de oplevering zijn alle units verkocht aan eigenaar/gebruikers of beleggers. De campus omvat 7500 m² aan showroom en bedrijfsruimte, verdeeld over 48 units, met 135 parkeerplaatsen. Het is de tweede bedrijvencampus op het terrein; eerder kwam U-point tot stand.

(Bron: PropertyNL juli 2007)

Dick Bruna 80

Op 23 augustus wordt Dick Bruna, de "vader" van Nijntje, 80 jaar. Dit wil het Centraal Museum vieren. Daarom zijn er de hele maand augustus feestelijke activiteiten in het Dick Bruna huis. Dick Bruna werkt

nog altijd elke dag in zijn atelier in Utrecht. Zijn oeuvre verdient dan ook een vaste plaats in Utrecht. Het Dick Bruna huis bevindt zich in het Utrechtse Museumkwartier, de historische binnenstad van Utrecht. Informatie over andere bezienswaardigheden van Utrecht, zoals de zes eeuwen oude Domtoren, musea, kerken, unieke werfkelders, culturele evenementen, maar ook restaurants en hotels, vindt u op www.utrechtyourway.nl.

Creatief Utrecht

De 'creatieve klasse' van een stad is belangrijk voor de groei van de lokale economie. De creatieve klasse bestaat uit mensen met creatieve en innovatieve ideeën, zoals kunstenaars, vormgevers en technici. In gemeenten met een grote creatieve klasse neemt de werkgelegenheid toe, aldus de onderzoekers. Utrecht is op basis van deze resultaten de creatieve hoofdstad van Nederland de creatieve klasse is hier het grootst (33% van de bevolking).

- Aantrekkelijk woonklimaat (door een combinatie van factoren zoals bereikbaarheid, nabijheid natuur, veiligheid, percentage koopwoningen, een goed cultureel aanbod, aanwezigheid van universiteit e.d.)
- Utrecht heeft een relatief jonge bevolking
- Aanwezigheid van Universiteit, hbo opleidingen, aanwezigheid (veel) studenten
- Aanwezigheid van stevige middenklasse
- Goed bereikbaar met openbaar vervoer
- Is de mainport tot de randstad
- Stad van innovatie, experiment, jong talent
- Rijk en divers cultureel leven & initiatiefrijke culturele instellingen (-> top-3 Atlas van Gemeenten) op lokaal,

- regionaal en landelijk nivo
- Aantrekkelijke combinatie van intieme middeleeuwse binnenstad met grootstedelijke vernieuwing (Stationsgebied) en woningbouw (grootste vinexlocatie van NL: Leidsche Rijn)
- Sterk opkomende creatieve industrie (waaronder gaming, design)
- Veel jongeren/studenten; groot aandeel veel hoger opgeleiden
- Sterke samenwerking gemeente-universiteit-hogescholen-provincie-creatief ondernemers-culturele instellingen-kamer van koophandel etc: overleg, afstemming, samenwerking
- Heeft ambities op internationaal niveau via programma's als Vrede van Utrecht 2013, Europese Culturele hoofdstad in 2018
- Bouwt aan haar toekomst onder ander door een nieuw te bouwen stadsdeel Leidsche Rijn, de grootste Vinex opgave in Nederland. In 2015 moet er een stadsdeel verrijzen ter grootte van een stad als Leeuwarden. Dit naast grote herstructureringsprojecten in de oude bestaande wijken
- Landelijke festivalstad 2007 en ambities om deze titel te behouden!

Samengevat: dynamiek, creativiteit, vitaliteit, innovatie, ontmoeting, samenwerking kortom: een prima omgeving voor non-profit en charitatief.

Startbijeenkomst "een behouden vaart"

De officiële startbijeenkomst revitalisatie Lage Weide en Cartesiusweg "een behouden vaart" vond plaats op maandag 9 juli in het atelier van kunstenaar Ruud Kuijer. Tijdens deze bijeenkomst wordt Waterwerk IV 'Overstag' van Ruud Kuijer onthuld. Wethouder Economische Zaken

M.K.M. Spit, HID Rijkswaterstaat Dienst Utrecht I. van der Hee en gedeputeerde Economische Zaken J.H. Ekkers waren aanwezig om het startsein te geven voor de kwaliteitsimpuls voor Lage Weide en Cartesiusweg. Lage Weide en Cartesiusweg zijn al sinds de jaren '50 belangrijke bedrijvenlocaties van Nederland. Het gebied huisvest veel soorten bedrijvigheid, variërend van ICT, productie, distributie tot sloop- en afvalverwerking.

Lage Weide ligt aan de noordwestkant van Utrecht en is het grootste bedrijventerrein van Utrecht. Met de grenscorrectie in 2001 is het gegroeid tot 216 ha. Grootchaligheid is kenmerkend voor het terrein. Sectoren industrie, handel en logistiek zijn hier sterk vertegenwoordigd.

Cartesiusweg is gelegen ten noordwesten van het centrum van Utrecht en bemeet ca 41 ha. Cartesiusweg is één van de oudste bedrijventerreinen in Utrecht en biedt ruimte aan diverse soorten bedrijvigheid. De komende jaren werkt de gemeente Utrecht samen met de ondernemers aan de verbetering van de bereikbaarheid, havens, parkeergelegenheid en kwaliteit van het gebied.

Venetië in Utrecht

De Venetiaanse 11 meter lange gondel van Utrechter Arjen Heida is te water gegaan in de Utrechtse grachten. De gondel is omgedoopt tot Cristina dit Trajectum (Cristina uit Utrecht). Het schip is vorig jaar gekocht op een veiling en is maanden bezig geweest met de renovatie. De gondel heeft jarenlang in een museum gestaan en was uitgedroogd. Ze dobbert zowel in de zomer als de winter door de Utrechtse grachten. De aanlegsteiger van "de gondelier van Utrecht" ligt aan de Oudegracht.

Domus Medica geopend door Koningin Beatrix

Koningin Beatrix heeft op 20 juni in Utrecht de nieuwe Domus Medica geopend. Ook de burgemeester van Utrecht, Annie Brouwer en de Utrechtse commissaris van de Koningin Roel Robbertsen zetten de opening luister bij. Het nieuwe 'huis van organisaties van medische professies' staat in Utrecht, hemelsbreed op enkele kilometers van het oude. Het geeft onderdak aan ruim dertig beroepsorganisaties in de zorg. Deze organisaties vertegen-

woordigen ruim 80 procent van de artsen en ruim 90 procent van de verloskundigen in Nederland.

Hare Majesteit onthulde een enorm, drie meter hoog houten beeld, genaamd 'Domus'. Dit beeld stelt twee mensfiguren voor die tegenover elkaar in een huis zitten.

Het Domus Medica is door Alvesta in samenwerking met Kondor Wessels ontwikkeld. De 1e fase van 18.000m² kantoor in de Utrechtse kantorenlocatie Papendorp biedt onder andere huisvesting aan het Koninklijk Medisch Genootschap, de

Nederlandse Huisartsenvereniging, de Orde van Medische Specialisten, het Nederlands Huisartsengenootschap alsmede 30 andere beroepsverenigingen in de medische sector.

Het gebouw is nagenoeg volledig verhuurd. Voor de volgende fase van het in spiegelbeeld te bouwen gebouw, die ook 18.000m² bedraagt, zijn de tekeningen gereed. Geplande oplevering van het "Medisch Carré" is het voorjaar van 2009.

Geplaatste bedrijven door UIA

We zijn trots dat we – sinds het bestaan van UIA – vele bedrijven hebben mogen verwelkomen in Utrecht, onder andere Reclamebureau RCLM in de Nieuwstraat, Deurwaarderskantoor Groenewegen op de Einsteindreef, Callcenter Buy-Aid en ICT bedrijf TAM TAM op de Europalaan "Drommedaris", NCOI Opleidingsgroep op de Daltonlaan, Friesland Bank op de Maliebaan, AX's Techniek op de Reactorweg en Klant Contact Services op de Nicolaas Beetsstraat.

Overvecht Winkelcentrum

Het winkelcentrum Overvecht en omgeving moet hét centrum van de wijk gaan worden. Nieuwe winkels, woningen, horeca, culturele en maatschappelijke voorzieningen staan op stapel. Wethouder Harrie Bosch en ontwikkelingscombinatie Matser/Amvest tekenden een samenwerkingsovereenkomst om dit te bereiken. Matser/Amvest overlegt met de gemeente voor een stedenbouwkundig plan en een plan voor de inrichting van de openbare ruimte. Eind 2008 legt het

college de plannen voor aan de gemeenteraad voor besluitvorming. Bouw start in 2009 en in 2015 wordt het gebied met het nieuwe hart weer nieuw leven ingeblazen.

Nog steeds is Utrecht één van de aantrekkelijkste steden in ons land om te wonen.

Omdat er op cultureel en culinair gebied een groot en gevarieerd aanbod is, staat Utrecht op de tweede plaats van meest aantrekkelijke steden. Amsterdam staat bovenaan.

Dat blijkt uit de Atlas voor Gemeenten 2007. Vijftig steden zijn daarin tegen het licht gehouden op het gebied van cultuur, economie, wonen, veiligheid en leefbaarheid in het algemeen.

Het blijkt dat nieuwe woonkernen, zoals Almere en Lelystad, snel hun aantrekkingskracht verliezen voor de midden- en hogere inkomensgroepen. Een gebrek aan cultuur is de belangrijkste oorzaak. Hoogopgeleide mensen willen graag wonen in steden met veel cultuur, zoals Utrecht, Amsterdam en Groningen.

Utrecht aantrekkelijkste bestemming voor zakelijke bijeenkomsten

De stad Utrecht is de populairste bestemming voor meerdaagse zakelijke bijeenkomsten. Met name de goede bereikbaarheid en het ruime aanbod van vergaderlocaties en congresfaciliteiten zijn pluspunten van Utrecht, blijkt uit een rapport van ContinuVakantieOnderzoek. (zie ook artikel Jaarbeurs)

Meer dan 6,5 miljard wereldburgers

Menno de la Vienne, directeur UIA, geeft in deze column zijn visie op allerlei (vastgoed)zaken die van belang zijn voor nieuwe huurders, Utrecht en UIA.

Op 12 november 1999 is de 6 miljardste wereldburger geboren (nu reeds 6,5 miljard). Rond 2030 zal, volgens onderzoek, tweederde van de wereldbevolking in grote steden gaan wonen. En dit jaar zal voor het eerst in de geschiedenis de helft van de wereldbevolking in steden wonen. Zijn we hier op voorbereid en wat gaat dat betekenen voor (bedrijfs)huisvesting?

Wat opvalt, is dat de gemeente Utrecht al langere tijd floreert en in een aantal opzichten nooit een probleemgebied is geweest zoals andere grote steden in Nederland. In economische zin beleeft de stad een, over langere tijd beschouwd, voorspoedige ontwikkeling. Dit is niet alleen te danken aan de relatief hoger opgeleide bevolking maar ook aan de planning van haar woningvoorraad. Op dit moment worden er bijvoorbeeld 30.000 nieuwe woningen gebouwd op de Leidsche Rijn, welke alleen al goed is voor de huisvesting van circa 90.000 bewoners.

Voor het bedrijfsleven wordt het bijzonder interessant gemaakt om zich in Utrecht te vestigen. Hierbij denk ik aan de nieuwbouwplannen van de stad (Leidsche Rijn en het Stationsgebied). Maar ook de vele kapitalen welke worden geïnvesteerd in de revitalisering van bedrijventerreinen (Lage Weide, Kanaleneiland, Cartesiusweg en Overvecht). Voor de bereikbaarheid hoef ik alleen maar te verwijzen het artikel voor de bekroning van de Jaarbeurs.

Het blijkt dat het in Utrecht gebeurt. Wij, als Utrecht Investment Agency, nodigen dan ook ondernemingen uit om deel te nemen aan dit onderscheidende vermogen.

Wilt u reageren of meer informatie?

Menno F. de la Vienne (menno@uia.nl) of

Nicole E.C. Rosenberg (nicole@uia.nl)

